

CONCEPTVERSLAG

Bestuurlijk Platform Omgevingsrecht 21 april 2022

Tijd: 09.00 - 11.00 uur in het provinciehuis, Brabantlaan 1 in 's-Hertogenbosch.

Deelnemers aan tafel:

1. Elies Lemkes (gedeputeerde landbouw, voedsel, bodem en VTH provincie Noord-Brabant, voorzitter),
2. Marc van Schuppen (wethouder gemeente Best, namens de omgevingsdiensten),
3. Erik de Ridder (watergraaf waterschap De Dommel),
4. Aart-Jan Moerkerke (burgemeester Moerdijk, namens de veiligheidsregio's),
5. Henry Hambeukers (officier van justitie/teamhoofd functioneel parket Den Bosch, OM),
6. Ilona Baeten (public affairs, Natuurmonumenten),
7. Peter van Dalen (teamchef Politie Oost-Brabant),
8. Jelle Raap (coördinerend inspecteur Mest, NVWA),
9. Henri Willems (wethouder gemeente Boekel, namens de GGD'en),
10. Margriet van Gent (programmamanager VTH provincie Noord-Brabant, secretaris),
11. Nico Kielstra (provincie Noord-Brabant, verslag).

Uitgenodigde gasten:

Agendapunt 2:

- Thérèse Claassen (directeur GGD Hart voor Brabant),
- Joyce de Jong (manager implementatie programma Aan de slag met de Omgevingswet (ministerie BZK)).

Afwezig/afmelding:

- Lars Koreman (provinciaal ambassadeur Natuurmonumenten). Vervanger is Ilona Baeten.
- Jeffrey Matakupan (directeur divisie inspectie, NVWA). Vervanger is Jelle Raap.

1. Opening

- a. Voorstelronde (GGD zit vandaag voor het eerst aan tafel)
- b. Vaststellen agenda
- c. Mededelingen

VERSLAG

- Henri Willems zit vandaag voor het eerst aan tafel namens de GGD'en. Hij is wethouder in Boekel en lid van het dagelijks bestuur van GGD Hart voor Brabant.
- Aart-Jan Moerkerke zit ook voor het eerst aan tafel namens de veiligheidsregio's. Hij is burgemeester van Moerdijk en lid van het dagelijks bestuur Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant.

Datum

21 april 2022

Aan

BPO

Kopie aan

Ambtelijke voorbereidingsgroep

Van

Nico Kielstra

Telefoon

06 - 5279 4552

E-mail

nkielstra@brabant.nl

THEMABESPREKING

2. Gezondheid en veiligheid onder de Omgevingswet

VERSLAG

Datum

21 april 2022

Thérèse Claassen geeft een presentatie waarin ze duidt wat de mogelijkheden en de vraagstukken van de Omgevingswet zijn voor gezondheid en veiligheid (presentatie is bij de verzending van het conceptverslag gevoegd, **actie 1**). Ook geeft ze aan hoe de GGD'en en veiligheidsregio's invulling (gaan) geven aan hun rol.

- Ze schetst dat er sprake lijkt te zijn van een omgekeerde implementatie: vanaf 1 januari 2023 moeten we volgens de Omgevingswet gaan werken en kunnen initiatiefnemers omgevingsvergunningen indienen. Terwijl omgevingsvisies (het kader) in 2025 en omgevingsplannen (de regels) in 2030 pas moeten zijn vastgesteld. Dit betekent dat je maximaal zeven jaar vergunningen toetst volgens een nieuw proces maar met oude kaders en regels.
- Voor gezondheid en veiligheid is het belangrijk om aan de 'voorkant' van beleidsvorming aangehaakt te zijn. Dus bij het opstellen van de visies en voordat er een concreet plan ligt. Gesteld wordt dat gemeenten in hun beleid kunnen opnemen dat adviezen van de GGD bindend zijn. Uiteraard kunnen GGD'en ook altijd als participant in een vergunningsverleningproces optreden, maar dan zit je aan de 'achterkant', dus als er al een ontwerp ligt.
- Gezondheid is vaak niet toetsbaar. Er zijn wel normen voor bijvoorbeeld geur en lucht, maar het gaat vaak om hoe de omwonenden het 'beleven'. Je zou als vergunningverlener dus misschien meer moeten gaan kijken naar de omgeving waar de ontwikkeling landt en dan de afweging maken of iets wel of niet wenselijk is.
- Het team binnen de GGD dat zich bezighoudt met Omgevingswet-trajecten is klein, dus het is een uitdaging om overal een bijdrage te leveren.
- Ook voor de waterschappen geldt dat zij niet altijd aan de voorkant worden meegenomen. Terwijl het kabinet wel stelt dat water en bodem sturende principes zijn in het ruimtelijk domein. Het risico is dat veel ruimte wordt gegeven aan ruimtelijke ontwikkelingen waarbij de belangen van waterschappen, GGD'en en veiligheidsregio's onvoldoende worden meegewogen. Je komt dan al bijna automatisch in een positie als tegenpartij.
- Het BPO ondersteunt de oproep van GGD'en, waterschappen en veiligheidsregio's om hen vroegtijdig te betrekken bij (beleidsmatige)ontwikkelingen in het kader van de Omgevingswet. Zodat maatschappelijke belangen als gezondheid en veiligheid een goede plek krijgen in het beleid en de afwegingen die we in de uitvoering ervan maken.
- De GGD'en ontwikkelen een online platform waar informatie te vinden over gezondheid en hoe dit een plek kan krijgen onder de Omgevingswet.
- De provincie werkt aan een onderzoeksvoorstel met als hoofdvraag: *wat zijn de juridische mogelijkheden en onmogelijkheden van de Omgevingswet voor bescherming en bevordering van de gezondheid voor de provincie?* Dit onderzoeksvoorstel maakt deel uit van de uitvoeringsagenda gezondheid die de provincie maakt. Afgesproken wordt dat de GGD'en hierbij worden betrokken (**actie 2**).

Joyce de Jong licht de stand van zaken van de invoering van de Omgevingswet toe. De presentatie sturen we met het conceptverslag mee (**actie 3**).

- De Tweede Kamer heeft ingestemd met de inwerkingtreding van de Omgevingswet op 1 januari 2023. Nu ligt het voor in de Eerste Kamer.
- Voor het oefenen met het Digitale Stelsel Omgevingswet is zeker een half jaar nodig, dus het wordt kritisch of die termijn gehaald wordt.
- Er wordt steeds vaker in de regio's gewerkt aan en geoefend met samenwerken. Vandaag is bijvoorbeeld een integrale ketentest waarin alle software en de samenwerkingsmogelijkheden daarin bij de ketenpartners in West-Brabant wordt getest. Regio's sluiten steeds vaker ook samenwerkingsconvenanten af.
- Toch wordt niet in alle regio's geoefend, terwijl dit wel noodzakelijk is om de systemen en de samenwerking goed te implementeren in aanloop naar de inwerkingtreding. Vraag is of het landelijke programma Aan de slag met de Omgevingswet bijvoorbeeld gemeenten gaat dwingen om te oefenen. Het programma kan immers zien hoever gemeenten zijn in de voorbereiding. De VNG wil niet dat gemeenten worden gedwongen omdat gemeenten hier zelf over moeten beslissen.

Datum

21 april 2022

De leden van het BPO wisselen van gedachten over de Omgevingswet, de rol van gezondheid daarin en regionale afstemming hierover:

- In de beleidscyclus zou je eigenlijk moeten beginnen met data om helder te krijgen waar je staat, in plaats van eerst op hoofdlijnen een visie te bepalen.
- Gezondheid komt vaak wel aan bod in omgevingsvisies. Bijvoorbeeld als apart hoofdstuk.
- De GGD heeft inzichtelijk hoe de gezondheid per gemeente en in de gemeente verschilt. Sociaaleconomische achtergronden spelen daarbij bijvoorbeeld een rol.
- In de provinciale omgevingsverordening is ervoor gekozen om geen regels voor gezondheid op te nemen. Hierdoor is er ruimte voor gemeenten en ook GGD'en om hier een eigen invulling aan te geven.
- Uiteindelijk is de samenwerking de grootste uitdaging van de Omgevingswet. Samenwerken intern maar ook extern met alle ketenpartners.
- Het Openbaar Ministerie gaat bekijken of gezondheid een rol kan gaan spelen in het bepalen van de strafmaat. Vraag is wel hoe je omgaat met lokale verschillen in beleid, omdat gemeenten de vrijheid hebben om eigen beleid over bijvoorbeeld gezondheid te maken. Dit zouden gemeenten misschien ook heel lokaal kunnen laten verschillen, omdat op basis van onder andere data van de GGD zichtbaar is wat de lokale gezondheidsverschillen zijn. Je zou dan bijvoorbeeld per bedrijf andere regels kunnen stellen omdat de gezondheidseffecten daar lokaal om andere regels vragen. Hoe ga je daarop toezien en handhaven? Moet je bijvoorbeeld meer op algemeen beleid gaan handhaven dan op specifieke vergunningen omdat die minder belangrijk worden (principe ja, tenzij). En wat betekent dit voor het level playing field voor bedrijven? Eigenlijk zou je hierover zoveel mogelijk regionale afspraken willen maken. Of op z'n minst regionale afstemming. De samenwerking in het kader van de Regionale Energiestrategie vormt hiervoor een goed voorbeeld.

PAUZE

BESPREEKPUNTEN

3. Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel

Besluit:

1. Kennis te nemen van de outline van het interbestuurlijk programma versterking VTH-stelsel.
2. Elkaar te informeren over de voortgang van het interbestuurlijk programma en waar nodig tussentijds contact te zoeken om af te stemmen of een gezamenlijk signaal af te geven.

Datum

21 april 2022

VERSLAG

- Inzet vanuit de omgevingsdiensten (via ODNL) is dat het Rijk de basistaken bij de omgevingsdiensten gaat financieren. Dit voorkomt enerzijds verschillen tussen de taken die de bevoegde gezagen bij de omgevingsdiensten neerleggen en anderzijds de discussie over de financiering hiervan. VNG en IPO pleiten hier ook voor.
- Het BPO stelt dat het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel goed is ingericht en dat dat vertrouwen geeft voor de uitvoering. Wel is de vraag of de veiligheidsregio's voldoende zijn aangehaakt. De voorzitter zegt toe dit punt in te brengen in de bestuurlijke adviescommissie Milieu, toezicht en handhaving van het IPO van vanmiddag.
- Het BPO besluit om met elkaar te delen wie aanhaakt op welke projecten van het programma. Ook is afgesproken dat zowel ambtelijk als bestuurlijk waar nodig eenzelfde boodschap wordt afgegeven, bijvoorbeeld over de financiering door het Rijk (**actie 4**).

4. Aanpak milieucriminaliteit in Noord-Brabant

Besluit:

1. Vast te stellen dat er een brede behoefte is aan een (periodiek) regionaal dreigingsbeeld milieucriminaliteit voor Noord-Brabant.
2. OM/FP en politie te vragen om het voortouw te nemen in het maken van een regionaal dreigingsbeeld milieucriminaliteit Noord-Brabant. Hiervoor ook met het RIEC af te stemmen.
3. Alvast aan de slag te gaan met 'laaghangend fruit', door de afvalcasus AVI en een tweede afvalcasus te analyseren op verschillen waarom de samenwerking en gegevensuitwisseling bij de ene casus wel tot stand komt en bij de andere niet en daaruit lessen te trekken die breder toe te passen zijn. De provincie hiervoor een voorstel te laten opstellen.
4. De provincie een memo te laten opstellen waarin de verschillende sporen worden toegelicht. Dit memo kunnen deelnemende partijen gebruiken om hun achterban te informeren.

VERSLAG:

- Het Openbaar Ministerie doet een pleidooi om aansluitend op het landelijke Dreigingsbeeld milieucriminaliteit een regionaal dreigingsbeeld op te stellen. Om zo vanuit de eigen taken en prioriteiten zoals geschetst in de bijlage te bepalen

hoe we elkaar kunnen aanvullen en om afspraken over de inzet van onze capaciteit te kunnen maken. Het moet geen wetenschappelijk document worden, maar een beschrijving van wat we ervaren in onze werkpraktijk en hoe we hierin samen kunnen optrekken. Hier zou bijvoorbeeld een lijst aan concrete thema's uit kunnen komen waaruit we prioriteiten kiezen voor de komende periode.

- Een regionaal dreigingsbeeld kan richting geven aan de agenda van het BPO én aan de inzet van capaciteit van de organisaties op de specifieke thema's waarop ingezet gaat worden. Het geeft focus aan de inzet vanuit de verschillende partners voor een wat langere periode. Dus niet ieder jaar herijken en nieuwe aandachtspunten benoemen.
- Limburg en Zeeland willen ook regionale dreigingsbeelden ontwikkelen.
- Na de meivakantie heeft Henry Hambeukers een gesprek met Remco Jansen, plaatsvervangend directeur van de taskforce RIEC in Brabant-Zeeland. Doel van dit gesprek is te verkennen welke rol het RIEC hierin kan spelen. Wellicht dat ze vanuit hun *intelligence* de thema's verder kunnen inkleuren.
- Een regionaal dreigingsbeeld kan ook input opleveren voor de landelijke thematafels die vanuit het landelijke programma 'aanpak milieucriminaliteit' opgezet gaan worden.
- Aan tafel is er brede steun voor het opstellen van een regionaal dreigingsbeeld. Henry Hambeukers neemt hierin het voortouw door onder andere met de taskforce RIEC te gaan praten. In overleg wordt bekeken op welke manier de provincie dit kan coördineren en ondersteunen (**actie 5**).
- Bij de politie staan de formaties onder druk en dat heeft ook invloed op de inzet op milieudelicten. Dit zal de komende periode ook niet veranderen. Het is voor de politie belangrijk dat de keuzes die we regionaal maken ook stroken met de landelijke keuzes. Het landelijke milieudreigingsbeeld vormt hierbij de basis.
- Vanuit de NVWA wordt aangegeven dat zij in hun werk steeds vaker inzetten op samenwerking met andere publieke handhavers en met de sector zelf. De sector heeft immers zelf ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid.
- De oproep wordt gedaan om ook breder te kijken dan alleen je eigen toezichtsverantwoordelijkheid. Als partijen sneller signaleren aan andere handhavingpartners dan kan sneller ingegrepen worden.
- Alle partijen aan tafel treffen elkaar ook aan veel andere tafels. Maar de signalen die aan die tafels worden gedeeld blijven daar vaak liggen. Eigenlijk zou je erboven moeten gaan hangen en verbanden gaan ontdekken en op basis daarvan als een geoliede machine elkaar versterken. En daarbij ook collectief lef moeten tonen en soms iets verder gaan dan we normaal gewend zijn om te doen.
- In de Peel en de Kempen zijn speciale interventieteams waaraan ook partijen in het BPO deelnemen. Als we een regionaal dreigingsbeeld opstellen met prioriteiten voor de aanpak van milieucriminaliteit dan moeten we dat goed afstemmen met lokale initiatieven zoals deze teams. We willen met het regionale dreigingsbeeld niet iets opleggen, maar kijken waar we kunnen versterken. De probleemduiding is voor heel Brabant ook niet hetzelfde, dit biedt ook ruimte voor inzet verschillen in gebieden/regio's.
- Naast het dreigingsbeeld willen we ook concreet kijken op casusniveau wat succesfactoren zijn of waar juist knelpunten zitten in de onderlinge samenwerking en het delen van informatie. Het voorstel is te kijken naar een succesvolle casus en eentje waarbij een integrale aanpak beperkt uit de verf

Datum

21 april 2022

komt. Provincie maakt hiervoor een voorstel voor een aanpak, en de selectie van twee casussen (**actie 6**).

- Het BPO besluit om een memo te laten maken waarin de verschillende sporen worden toegelicht. Dit memo kunnen de deelnemende partijen dan gebruiken om hun achterban te informeren. De provincie maakt dit memo (**actie 7**).

Datum

21 april 2022

5. Verslag bestuurlijk overleg 3 november 2021

Besluit:

1. Het verslag van het bestuurlijk overleg van 3 november 2021 vast te stellen.

VERSLAG

Jelle Raap was aanwezig maar staat niet vermeld bij de aanwezigen. De notulist past dit aan in het definitieve verslag.

TER KENNISNAME

6. Stand van zaken GGH Mest

VERSLAG:

De voorzitter geeft een korte toelichting op de stand van zaken.

AFSLUITING

7. Rondvraag

VERSLAG

Marc van Schuppen meldt dat dit de laatste keer is dat hij aanwezig is bij een vergadering van het BPO. Hij keert niet terug in het nieuwe college van Best en zodra er een opvolger is, stopt hij dan ook als voorzitter van de ODZOB. De voorzitter bedankt hem voor zijn actieve en constructieve bijdrage aan de vergaderingen van het BPO.

8. Sluiting

ACTIELIJST

	Wat	Wie	Stand van zaken
1	Presentatie Thérèse Claassen (GGD) bij de verzending van het conceptverslag voegen.	Nico Kielstra (PNB)	De presentatie is bij de verzending van dit conceptverslag gevoegd.
2	De GGD'en betrekken bij het onderzoeksvoorstel van de provincie met als hoofdvraag: wat zijn de juridische mogelijkheden en onmogelijkheden van de Omgevingswet	(via) Nico Kielstra (PNB)	Ambtelijk zijn hier inmiddels afspraken over gemaakt.

	voor bescherming en bevordering van de gezondheid voor de provincie?		
3	Presentatie Joyce de Jong (ADS) bij de verzending van het conceptverslag voegen.	Nico Kielstra (PNB)	De presentatie is bij de verzending van dit conceptverslag gevoegd. Datum
4	Met elkaar delen wie aanhaakt op welke projecten van het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel. Ook is afgesproken dat zowel ambtelijk als bestuurlijk waar nodig eenzelfde boodschap wordt afgegeven, bijvoorbeeld over de financiering door het Rijk.	Leden BPO	21 april 2022
5	Een regionaal dreigingsbeeld opstellen. Henry Hambeukers neemt hierin het voortouw door onder andere met de taskforce RIEC te gaan praten. In overleg wordt bekeken op welke manier de provincie dit kan coördineren en ondersteunen.	Henry Hambeukers (OM/FP) en Margriet van Gent (PNB)	Eerste gesprek met taskforce RIEC is geweest. Vervolgafpraak wordt gepland.
6	Op casusniveau onderzoeken wat succesfactoren zijn of waar juist knelpunten zitten in de onderlinge samenwerking en het delen van informatie. Hiervoor een succesvolle casus te kiezen en eentje waarbij een integrale aanpak beperkt uit de verf komt. Provincie maakt hiervoor een voorstel voor een aanpak, en de selectie van twee casussen.	Rob van Gerwen (PNB)	
7	Memo opstellen waarin de verschillende sporen in het kader van de aanpak van milieucriminaliteit worden toegelicht. Dit memo kunnen de deelnemende partijen dan gebruiken om hun achterban te informeren.	Rob van Gerwen en Nico Kielstra (PNB)	